

VB op weg naar nederlaag - vooruitgang Europees extreemrechts dient echter als waarschuwing

In deze nieuwsbrief staan we stil bij de verkiezingen van 25 mei 2014. We doen dat niet alleen wat ons land betreft, maar kijken verder dan de grenzen. Doorheen Europa dreigt extreemrechts sterk vooruit te gaan bij de verkiezingen. Een waarschuwing die antifascisten niet mag ontgaan!

Bij de komende Europese verkiezingen dreigt extreemrechts doorheen Europa een sterke score neer te zetten. Het gaat niet om een eengemaakt fenomeen, de diversiteit van populistische tot neonazi's is groot. Wel kunnen al deze krachten op een zelfde basis aanhang winnen: het ongenoegen tegenover de gevestigde partijen en het gevestigde besparingsbeleid is bijzonder groot. Dat het collectieve bewustzijn van de arbeidersbeweging de afgelopen decennia werd terug geslagen, vergroot de ruimte voor allerlei roepers die met gemakkelijke 'oplossingen' komen aandraven.

VAN POPULISTEN IN HET WESTEN...

De electorale instorting van het Vlaams Belang, de partij raakt volgens peilingen nog net boven de kiesdrempel, mag ons niet

verblinden. In zowat alle buurlanden zien we dat extreemrechtse en populistische krachten als een kat met negen levens zijn. Als onkruid blijven ze terugkomen zolang er een vruchtbare voedingsbodem voor hen bestaat.

De breed gedragen verontwaardiging tegenover Geert Wilders en diens roep naar "minder Marokkanen" leidde tot een leegloop van mandatarissen van de PVV, maar niet van kiezers. In de peilingen blijft de PVV de tweede partij, nu na de liberale partij D66. Een partij als de PVV moet het niet hebben van sterk uitgebouwde structuren, maar van steekvlammen in de media. Het is veelzeggend dat de partij bij de recente gemeenteraadsverkiezingen in slechts twee steden een lijst kon neerleggen. In Den Haag werd de

Lees verder op de volgende pagina

PVV tweede met 14,1% (na D66), in Almere de grootste met iets meer dan 20%.

Het populistische model van Wilders kreeg de afgelopen jaren navolging in andere landen, vooral in West-Europa. Bestaande extreemrechtse partijen zoals het Franse FN, het Oostenrijkse FPÖ of het Vlaams Belang bij ons probeerden zich een deftiger imago aan te meten en waren steeds meer afhankelijk van de media om zich in het centrum van de belangstelling te werken. Er was bij deze partijen een terugloop van het aantal actieve militanten en er werden amper nog grootschalige activiteiten of betogingen georganiseerd. Het Vlaams Belang liet dit jaar ook de traditie van een 1-mei activiteit vallen ten voordele van een familiedag in een die-renpark. Het electorale succes heeft de nadruk op de parlementsleden en partijleiders vergroot, waarbij militante activiteiten onder druk kwamen te staan.

Het Franse FN beweert dan wel dat het over een groeiend ledenbestand beschikt, de partij claimt naargelang de bronnen 50.000 tot 70.000 leden, maar bij de gemeenteraadsverkiezingen moesten de ambities van het aantal steden waar opgekomen werd naar beneden herzien worden tot 500. Bij de laatste voorzittersverkiezingen in 2011 bleek het FN over iets meer dan 22.000 geregistreerde leden te beschikken waarvan er 17.000 aan de stemming deelnamen. Dat is minder dan het aantal leden van het Vlaams Belang op het hoogtepunt van die partij (25.000), maar meer dan het aantal VB-leden dat vandaag nog overblijft (wellicht minder dan 15.000, in 2012 werd voor 200.000 euro lidgeld opgehaald wat neerkomt op maximaal 16.000 leden aan 12,5 euro per jaar). Massaal zijn deze partijen niet. Ter vergelijking: zowel ABVV als ACV tellen meer dan een miljoen leden in ons land.

In verschillende landen ontstonden rechtse populistische krachten buiten de bestaande extreemrechtse partijen op een nog beperktere ledenbasis. Dat is het geval met de Nederlandse PVV maar ook met de wel erg reactionaire UKIP (UK Independence Party) van Nigel Farage die in de peilingen op 25% staat. Die partijen dragen geen verleden mee zoals het FN of het Vlaams Belang. Er wordt niet gearzeld om elkaars campagnes en uitspraken te kopiëren, maar samenwerking blijft moeilijk liggen. Zo haalde Farage al meermaals uit naar Marine Le Pen, die nochtans een doorbraak bekwam met een vorm van samenwerking met Wilders.

...TOT NEONAZI'S IN HET OOSTEN, ZUIDEN ÉN WESTEN VAN EUROPA

Na de Europese verkiezingen zullen er meer neofascisten in het Europees Parlement zitten. Er waren al verkozenen van het Hongaarse Jobbik, maar zij zullen gezelschap krijgen van onder meer verkozenen van Gouden Dageraad uit Griekenland en zelfs de Duitse NPD dreigt een verkozenen te behalen na het afschaffen van de kiesdrempel van 5%.

Het gaat om partijen die een stap verder gaan dan extreemrechtse partijen als VB, FN of FPÖ, ook al is er bij militanten van deze partijen een zekere sympathie en steun voor de neonazistische partijen. Het is geen toeval dat de studenten van het Vlaams Belang al meermaals figuren van NPD of Jobbik naar ons land haalden. De referenties naar Gouden Dageraad blijven eveneens opduiken.

Gouden Dageraad kwam op de voorgrond tijdens de diepe crisis die Griekenland treft. De vroegere extreemrechtse partij LAOS

verdween volledig van het toneel na regeringsdeelname waarin het verantwoordelijkheid opnam voor het asociale besparingsbeleid. Gouden Dageraad kon snel uitgroeien van een kleine groep neonazi's tot een partij die meer dan 10% in de peilingen haalde. Er werd niet gearzeld om de vuisten boven te halen en andersgekleurden of andersdenkenden fysiek aan te pakken. Militanten gingen zelfs over tot de moord op de linkse rapper Pavlos Fyssas. De overheid zette een offensiefje op tegen Gouden Dageraad, maar de electorale steun kreeg slechts een beperkte deuk.

Ook Jobbik in Hongarije kent een geschiedenis van geweld en privé-milities. De partij is uitdrukkelijk tegen joden, homoseksuelen en al wie uit de band springt. Ondanks geweld tegen zigeuners en ondanks de veroordeling van de Hongaarse Garde als privé-militie blijft Jobbik scoren in de nationale verkiezingen en wellicht ook bij de Europese verkiezingen waarin het resultaat van 20% bij de recente parlementsverkiezingen nog verbeterd kan worden.

Andere Oost-Europese extreemrechtse partijen zijn niet zachter. De Slovaakse Nationale Partij is niet alleen anti-Hongaars maar ook sterk anti-zigeuner en partijleiders werden regelmatig betrappt op uitspraken waarin de holocaust werd goedgepraat. De partij zat een tijdlang in de Slovaakse regering, wat leidde tot een schorsing van de sociaaldemocratische coalitiepartij uit de Europese fractie van de sociaaldemocratie. De Slovaakse Nationale Partij zou haar zetel kunnen behouden, maar krijgt op haar rechterflank concurrentie van de LSSN (Volkspartij – Ons Slowakije) die tot 4% in de peilingen haalt, wat geen verkozenen oplevert maar toch een sterke vooruitgang betekent. De LSSN won eerder dit jaar de verkiezing van een lokale gouverneur in de regio Banská Bystrica in het midden van Slowakije. De fascist Marian Kotleba haalde het verrassend met 55% van de stemmen op basis van een anti-Roma retoriek. Deze partij aarzelt niet om met gewapende militie uit te pakken of om het naziregime onder Jozef Tiso te herdenken.

Een aantal Oost-Europese formaties hebben het electoraal moeilijk, dat is onder meer het geval met Ataka (Bulgarije) of de Groot-

EXTREEM-RECHTS EN DE EUROPESE VERKIEZINGEN

Frankrijk. FN: 22% en 20 zetels (nu: 3)

Verenigd Koninkrijk. UKIP: 25% en 19 zetels (nu: 10)

Hongarije. Jobbik: 22% en 5 zetels (nu: 3)

Finland. Ware Finnen: 20% en 4 zetels (nu: 1)

Denemarken. Deense Volkspartij: 25% en 4 zetels (nu: 1)

Nederland. PVV: 15% en 4 zetels (nu: 3)

Duitsland. NPD: 1,5% en 1 zetel (nu: 0)

Oostenrijk. FPÖ: 20% en 4 zetels (nu: 2)

Italië. Lega Nord: 5% en 4 zetels (nu: 9)

Griekenland. Gouden Dageraad: 7,5% en 2 zetels (nu: 0)

Zweden. Zweedse Democraten: 5% en 1 zetel (nu: 0)

België. VB: 8% en 1 zetel (nu: 1)

Slovakije. Slovaakse Nationale Partij: 6,7% en 1 zetel (nu: 1)

Deze cijfers komen van diverse peilingen, die uiteraard nog aan veranderingen onderhevig zijn. Exact is het niet, maar het biedt wel een beeld van de staat van extreemrechts in Europa.

Roemeense partij die hun zetels in het parlement wellicht zullen verliezen. Dat betekent echter niet dat extreemrechts in deze landen afwezig is. Het aantal neonazi's dat gewelddadig uit de hoek komt neemt toe in Oost-Europa. Bij voetbalwedstrijden laten ze regelmatig van zich horen, maar ook op straat tegen zigeuners en andere vreemdelingen. Hoe snel dergelijke groepen aanhang kunnen winnen, bleek recent nog uit de ontwikkelingen in Oekraïne waar de Rechtse Sector een belangrijke rol speelde en waar de extreemrechtse Svoboda partij in de nieuwe regering werd opgenomen.

Het is opmerkelijk dat een reeks gevestigde partijen in Oost-Europa niet aarzelen om zelf ook behoorlijk rechts of racistisch uit de hoek te komen. Dat is onder meer het geval met de regerende Fidesz-partij in Hongarije, maar ook pakweg met de gevestigde partijen in Slowakije die niet aarzelden om een coalitie met de Slovaakse Nationale Partij te vormen of met de Poolse partij voor Recht en Rechtvaardigheid.

En verder moet worden opgemerkt dat de afschaffing van de Duitse kiesdrempel ertoe kan leiden dat de NPD, een wel erg openlijk neonazistische partij, een Europese zetel kan behalen. Hierdoor zou het fenomeen van harde aangebrande fascistische verkozenen zich niet beperken tot Oost-Europa en Griekenland, maar zou het doordringen tot het centrum van de Europese Unie. Een Duitse neonazi in het Europees Parlement zal gelet op de geschiedenis van het continent ook buiten Duitsland heel wat aandacht krijgen.

WELKE EUROPESE FRACHTIE(S)?

Een poging van het Oostenrijkse FPÖ om het oude idee van een Europese fractie van extreemrechts te vormen, de Europese Alliantie voor Vrijheid, blijft vooralsnog op een njet van de UKIP botsen. Die laatste partij vormt een eigen Europese fractie, de EVD (Europa van Vrijheid en Democratie), met onder meer de Lega Nord (Italië), LAOS (Griekenland), de Deense Volkspartij, de Ware Finnen en Philippe de Villiers uit Frankrijk. Het Griekse LAOS en Frank Vanhecke uit ons land zullen dan wel verdwijnen, maar onder meer de Finse en Deense populistten staan op forse winst in de peilingen. Zij halen in de peilingen 20 tot 25%. Bovendien kan de afschaffing van de Duitse kiesdrempel leiden tot enkele verkozenen voor het rechts populistische Alternative für Deutschland dat volgens de peilingen tot 6 verkozenen kan halen. Het behoud van de EVD-fractie zou hierdoor mogelijk zijn.

Om de rechtse fractie rond FPÖ, FN en Wilders overeind te houden, moest het Oostenrijkse FPÖ een gevestigde waarde uit de partij zetten. Andreas Mølzer was jarenlang een boegbeeld van de partij en was nooit verlegen om een racistische uitspraak of om het ophemelen van de nazi's. Enige mediabelangstelling hiervoor in de aanloop naar de Europese verkiezingen dwong FPÖ-leider Strache om Mølzer aan de kant te zetten. Onder meer de Zweedse SD (Zweedse Democraten) hadden daarop aangedrongen. Het Front National hield voorlopig ook nog de deur open om met het Hongaarse Jobbik samen te werken, maar het ziet er naar uit dat

Lees verder op de volgende pagina

dit bij andere extreemrechtse krachten een brug te ver kan zijn. Met volgens de peilingen 20 zetels voor het Franse FN ziet het er naar uit dat Marine Le Pen aan zet zal zijn om een fractie samen te stellen (daarvoor zijn 25 zetels uit vier landen vereist). Voorlopig wordt uitgekeken naar FPÖ, VB, FN, PVV en SD. Bij het opzetten van een ‘jongeren vleugel’ onder voorzitterschap van VBJ-voorzitter Van Grieken was de PVV wel afwezig en was er nog sprake van vier partijen.

Als de fractie van Marine Le Pen de hardliners (NPD, Jobbik, Gouden Dageraad) erbuiten kan houden, wat mathematisch waarschijnlijk is, ziet het er voor die neonazi’s niet direct naar uit dat ze zelf een fractie kunnen samenstellen. Maar ondertussen blijft het feit dat er naast de reeds bestaande Europese fractie van rechtse populistten rond de Britse UKIP (met alles samen tot 35 à 40 leden) wellicht een nieuwe hardere extreemrechtse fractie komt met een 30-tal leden. Samen met de allerhande neonazi’s komen we in totaal aan tot 70 zetels, wat meer is dan de liberale fractie of de radicale linkerzijde (zelfs indien die volgens de peilingen kan groeien van 35 tot een 50-tal leden).

OEKRAÏENSE HYPOCRISIE DOORPRIKT BURGERLIJKE STRATEGIE

Alle extreemrechtse krachten over eenzelfde kam scheren, is te kort door de bocht. Er zijn verschillen tussen de rechtse populistten die er niet in slagen om stabiele partijstructuren uit te bouwen, de neofascistische partijen die heel ver meegaan in het populistische model of de vrij openlijk neonazistische partijen.

Maar allen hebben ze gemeen dat ze kunnen groeien – zelfs indien het geen stabiele groei is – op een voedingsbodem van sociale tekorten en bijhorende spanningen. De afkeer tegenover de gevestigde partijen en hun beleid is bijzonder groot en volkomen terecht. Zij laten ons opdraaien voor een crisis die wij niet veroorzaakt hebben. Zij snoeien hard in onze levensstandaard, denk maar aan de Griekse lonen die met een kwart daalden, en zetten verschillende bevolkingsgroepen tegen elkaar op zodat we de echte verantwoordelijken voor de crisis niet zouden aanpakken: de bankiers en andere grote aandeelhouders die ook tijdens deze crisis hun fortuin zagen toenemen.

Als het de burgerij zo uitkomt om de eigen winstbelangen veilig te stellen, worden racisme en verdeeldheid gesteund. In Oekraïne zagen we hoe verschillende Europese leiders nog een stap verder gingen en een neofascistische partij in hun marionettenregering opnamen. Diegenen die zoals Verhofstadt in ons land het luidste hun morele verontwaardiging tegenover extreemrechts van de daken schreeuwen, stonden vooraan in de rij om extreemrechts in Oekraïne te omarmen. Dat doorprikt de liberale benadering van antifascisme dat beperkt is tot morele argumenten. Op het einde van de rit telt ook daar het motto ‘Zuerst das fressen und dann die Moral’. De winsthonger van de 1% rijksten weegt net iets zwaarder door dan de morele argumenten.

Wij bestrijden extreemrechts met een sociaal alternatief, met verenigende eisen in plaats van de door de burgerij gezaaide verdeeldheid onder de onderdrukten verder uit te vergroten. Het waren niet de werkloze zigeuners uit Oost-Europa of de meisjes met een hoofddoek bij ons die verantwoordelijk zijn voor de huidige crisis, maar wel de bankiers en grote aandeelhouders. In onze strijd tegen

de machthebbers staan we verenigd sterker dan als we verdeeld zijn. Iedere werkende weet dat er meer kan afgedwongen worden als alle collega’s aan hetzelfde zeel trekken. Waarom denk je dat er tientallen functieclassificaties in het leven worden geroepen? Om wie hard werkt te belonen of om verdeeldheid op de werkvloer te organiseren? Alles wat ons verdeelt, verzwakt ons. Samen staan we sterker in een levensnoodzakelijke strijd voor een alternatief op een systeem dat ons enkel miserie en sociale aftakeling te bieden heeft.

De arbeidersbeweging heeft de afgelopen decennia een aantal tradities verloren en het collectieve bewustzijn is terug geslagen onder het neoliberale offensief. Maar dat zal niet zo blijven, we moeten eraan bouwen om de tradities van strijd en solidariteit opnieuw op te vestigen en deze te kaderen in de strijd voor een socialistisch alternatief. Het ongenoegen tegenover het huidige beleid neemt toe, maar uit zich niet steeds op een eenduidige wijze. Bij sommigen leidt het tot een foert-stem, bij anderen tot volledige apathie. Dat kunnen we doorbreken als we bouwen aan alternatieven. Blokbuster wil daar alvast een actieve rol in blijven spelen.

MINDER Vlaams Belang na 25 mei

Neen, het ziet er niet goed uit voor Dewinter en co. Op het hoogtepunt van de partij haalde het Vlaams Blok gemakkelijk meer dan 20% en raakten zelfs vierderangsfiguren uit de partij in het parlement verkozen. Nu zal het Vlaams Belang het met heel wat minder moeten doen, in de peilingen zit de partij onder de 10% en er zijn zelfs peilingen die richting 7% gaan. In dat geval dreigt de kiesdrempel in enkele provincies onoverbrugbaar te worden.

De leegloop van het Vlaams Belang met het vertrek van parlementsleden, gemeenteraadsleden en duizenden gewone leden, zorgt ervoor dat er vandaag heel wat minder aandacht voor de extreemrechtse partij is. Het blijft nochtans belangrijk om te volgen wat er in en rond het VB gebeurt. Tegen de achtergrond van politieke onstabiliteit met snelle electorale verschuivingen is een terugkeer voor een vernieuwd VB immers niet uitgesloten. Dat er sleet zit op de huidige kopstukken ziet iedereen, van een pitbull werd Dewinter geleidelijk aan een chagrijnige Benidorm Bastard. Het soort figuur dat een grap op televisie mag vertellen en daarvoor te rade gaat bij een scheurkalender uit het jaar 1988 toen Marokkanenmoppen nog nieuw waren.

Met de huidige verkiezingscampagne doet het Vlaams Belang aan damage control. Een reeks parlementsleden wordt al dan niet met een duwtje naar de uitgang, doorgaans via pensioen, getrokken. De centrale kopstukken moesten de duurder geworden plaatsen verdelen en probeerden tegelijk enkele nieuwe gezichten te lanceren in de hoop dat die hierdoor niet teveel met het oude Vlaams Belang geassocieerd worden.

VLAAMSE ONAFHANKELIJKHEID IN DE NEUROZONE

Het partijprogramma hamert op dezelfde zaken die de partij al decennialang naar voor brengt. Het centrale eerste punt is eens te meer de noodzaak van Vlaamse onafhankelijkheid. Het VB pleit voor een “ordelijke opdeling” naar het voorbeeld van Tsjechië en Slowakije en het voorbeeld van Servië en Montenegro. De ordelijke en onderhandelde oplossing wil het VB bekomen door eenzijdig de Vlaamse onafhankelijkheid uit te roepen.

Brussel zou het VB meteen uitroepen tot Vlaamse hoofdstad: “Brussel ligt territoriaal volledig in Vlaanderen en verkeerstechnisch lopen alle verbindingen langs Vlaanderen. Op economisch gebied bestaat er een intensieve wisselwerking. Brussel is, naast Antwerpen, onze belangrijkste economische motor. Tenslotte wonen er in de aloude Vlaamse stad die Brussel is nog altijd heel wat Vlamingen. Kortom, er zijn redenen te over om de banden tussen Brussel en Vlaanderen zeker niet te breken.” Aan de Brusselaars zelf wordt daar uiteraard niets over gevraagd, zij worden hoogstens betrokken bij overleg.

Nu het Vlaams Belang toch aan het ontmantelen is, kunnen de EU en de eurozone er ook nog bij. De euro wil het VB vervangen door “een kleinschaligere, gezonde munt die wordt gedeeld door een aantal historisch en cultureel gelieerde landen met de nodige begrotingsdiscipline.” Voor het VB is niet het besparingsbeleid dat de EU oplegt het probleem. Neen, ook in de noordelijke unie en de neurozone wil het VB hetzelfde beleid van “begrotingsdiscipline”. Dat houdt in dat als de gemeenschap de speculatieschulden van

Lees verder op de volgende pagina

de grote aandeelhouders van de banken moet afbetalen, dat onze levensstandaard wordt opgeofferd. Het is niet mogelijk om de dictaten van de trojka (EU, ECB en IMF) te verwerpen en tegelijk het uitgangspunt van die dictaten te aanvaarden. Dat is nochtans de onmogelijke positie die het Vlaams Belang probeert in te nemen.

Even terzijde. In het verkiezingsprogramma van het VB luidt een van de eisen: “Geen ‘sociale unie’ met gelijkshakeling van sociale zekerheid.” Het optrekken van sociale bescherming is wat het VB betreft dus uitgesloten. Meer nog, het moet bestreden worden! Dat voor wie eventueel nog zou twijfelen aan het asociale karakter van het Vlaams Belang.

De terechte kritiek op de verspilling van de EU wordt direct op een zijspoor gezet. Neen, niet het feit dat het establishment zichzelf in de watten legt is een probleem. Moest dat de kritiek zijn, zouden sommigen misschien wel eens vragen durven te stellen bij de parlementaire weddes die de VB-verkozenen opstrijken. Neen, er is verspilling “zoals geld dat door de EU wordt versluisd naar jihadististen, ‘extra ontwikkelingshulp’, megalomane EU-paleizen, onbestaande projecten en niet-werkende ambtenaren.” Ontwikkelingshulp staat dus gelijk aan het ondersteunen van fundamentalisten en ambtenaren werken niet. Iemand nog een cliché nodig? Bij het VB hebben ze er nog op overschot.

In plaats van de Europese Unie wil het Vlaams Belang een noordelijke samenwerking, zonder “de actuele Franstalige en zuiderse fixaties”. Zo wil de partij op militair vlak samenwerken met Duitsland, Nederland en “gelijkaardige staten in Noord- en Midden Europa” en in dat kader een “snel inzetbaar leger” in Vlaanderen.

ASOCIALE MAATREGELEN

Net zoals bij vorige verkiezingen staat ook nu weer de strijd tegen de vakbonden en de rechten van de werknemers prominent in het kiesprogramma. In een poging om zich wat socialer dan de concurrentie van N-VA op te stellen, eist het VB geen beperking van de werkloosheidsuitkering in de tijd maar wel financiële sancties en strengere controle. En ook de loonindex mag blijven bestaan, zij het als netto-index. Dat dit een besparing op de sociale zekerheid betekent, zullen ze bij het VB ongetwijfeld niet erg vinden.

Het voornaamste sociaaleconomische voorstel van het Vlaams Belang klinkt niet bijster origineel. Net zoals alle gevestigde partijen wil het VB de patronale lasten drastisch beperken. “We hebben berekend dat als Vlaanderen de patronale loonlasten met 25% kortwiekt, de globale loonkost met 6,5% kan krimpen. Aanvullend kan ook de loonlast van de werknemers met 25% omlaag.” Patroons zouden dus minder moeten betalen en een vermindering van ons indirect loon als werknemer zou ons ten goede komen?

Doe daar nog een forse portie extra flexibiliteit bovenop en je zit niet ver van het neoliberale N-VA-model of het oude model waar het Vlaams Blok destijds naar verwees, dat van de “Japanse werkmieren.” Het VB stelt: “Arbeidsovereenkomsten afsluiten wordt makkelijker wanneer soepeler voorwaarden kunnen worden opgenomen om overuren te presteren, voor uitzendarbeid en voor thuiswerken.” Verder pleit de partij er ook voor om de loopbaanvereiste voor het pensioen op te trekken. Er wordt in tegenstelling tot N-VA geen cijfer op geplakt, N-VA had het over 45 jaar.

Daarenboven gaat het VB voor besparingen. Immers, “gezonde begrotingen vormen het ijkpunt om op langere termijn welvaart

en welzijn te verzekeren.” De welvaart en het welzijn van welke groep in de samenleving – de superrijken of de meerderheid van de bevolking – wordt door het VB niet verduidelijkt. Om de besparingen een duwtje in de rug te geven stelt het VB voor om de opdeling van de Belgische openbare schuld grotendeels naar Wallonië door te schuiven. “Het Vlaams Belang vindt dat het landsdeel dat de schuld heeft veroorzaakt – voornamelijk Wallonië onder PS-voogdij – daarvoor moet opdraaien.” Dergelijke gratuite beweringen zullen de ordelijke en onderhandelde opdeling van het land ongetwijfeld ten goede komen.

Het VB doet een poging om zich een zeker sociaal imago aan te meten. Zo wordt gepleit voor betaalbare zorg voor iedereen en het aanpakken van de wachtlijsten (zoals voor sociale woningen, kinderopvang, bijzondere jeugdzorg, gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg, ouderenzorg,...) door een geïntegreerd zorgbeleid en een maximumfactuur. Wat dit betekent op het vlak van extra middelen voor personeel en infrastructuur, zegt het VB niet. Er wordt evenmin aangegeven van waar die middelen zouden moeten komen.

Weg met de migranten

Na wat concrete asociale en vage sociale voorstellen, keert het VB-programma terug naar de kernthema’s van de partij. Behalve Vlaamse onafhankelijkheid is dat verzet tegen migranten. Van waar komen werkloosheid en armoede volgens het Vlaams Belang? Van grote bedrijven die werknemers bij het grof vuil zetten zoals bij Opel Antwerpen destijds? Neen, “De massale inwijking van vreemdelingen (...) komt neer op de import van werkloosheid, kansarmoede, criminaliteit en conflict.” Werklozen creëren werkloosheid, armen creëren armoede. En wij maar denken dat het omgekeerd was.

Het VB staat voor een bijzonder repressief asielbeleid. Zodra iemand asiel aanvraagt, moet de betrokkene in een gesloten centrum (lees: gevangenis) voor de “gehele duur van de procedure.” Medische hulp aan illegalen zou het VB stopzetten, regularisaties moeten afgeschaft worden en uitwijzingen moeten opgevoerd worden. Wie toch nog door de mazen van het repressieve net kan glippen, kan pas staatsburger – het VB heeft het plots over ‘nieuwe Belgen’ en niet over ‘nieuwe Vlamingen’ – worden na een burgerschapsproef en een proefperiode.

Wie alvast niet door de controles en proeven zou geraken, zijn moslims. Zij bedreigen de openbare orde volgens het VB. “De groeiende aanwezigheid van de islam, in combinatie met het toenemende moslimextremisme, vormt ontegensprekelijk de belangrijkste bedreiging voor de openbare orde en het vreedzaam samenleven in ons land.” De aanwezigheid van moslims is volgens het Vlaams Belang dus de belangrijkste bedreiging voor de openbare orde. De toename van tekorten en sociale problemen als gevolg van de economische crisis vormt blijkbaar geen belangrijke bedreiging. Neen, het zijn de migranten zelf die het probleem zijn. En dus wil het VB onder meer een “totaal hoofddoekverbod voor overheidspersoneel”, een algemene bouwstop voor nieuwe moskeeën of nog: “Uiteraard moet de godsdienstvrijheid gewaarborgd blijven, maar de erkenning van de islam moet ingetrokken wor-

Lees verder op de volgende pagina

den.” Het staat iedereen vrij om een religie aan te hangen, zolang het maar niet de islam is. Vreemde invulling van het begrip “godsdienstvrijheid”.

Van migranten naar veiligheid is voor het VB een kleine stap. Toch worden beiden in het VB-kiesprogramma in aparte hoofdstukken onder gebracht. Om niet teveel verwarring te creëren, volgen ze elkaar wel direct op. Het VB eist uiteraard een harde aanpak. Om het verschil met N-VA in de verf te zetten, wordt eraan toegevoegd dat dit ook geldt voor “ernstige en georganiseerde financiële misdrijven.” Als het van het VB afhangt, komt er een drastische uitbreiding van de gevangenissen. En uiteraard komt er meer politie. Tegelijk wil de partij de staat ontvetten, bijgevolg moet elders bespaard worden. Waar kan dat nog: onderwijs, sociale zekerheid,...?

De kritiek van het VB op de GAS-boetes beperkt zich tot het feit dat deze sanctie soms ingezet wordt voor strafmisdrijven. “Voor de aanpak van overlastgedrag is dit een nuttig instrument, maar voor strafmisdrijven is dit absoluut niet het geval. De daders komen er hierdoor wel erg goedkoop van af en krijgen het misdrijf niet eens vermeld op hun strafblad.” Om de kritiek dat de gemeenten rechter en betrokken partij zijn aan de kant te schuiven, wil het VB dat de parketten opnieuw verantwoordelijk worden. De GAS-boetes zelf worden niet in vraag gesteld. De verlaging van de minimumleeftijd voor GAS-boetes al helemaal niet. Op dat vlak wil het VB zelfs verder gaan. “Net zoals in Nederland moet het mogelijk zijn dat jongeren vanaf 12 jaar een streng heropvoedingstraject opgelegd kunnen krijgen.”

Die jongeren moeten op school overigens gevrijwaard blijven van wat het VB “multiculturele indoctrinatie” noemt. Zonder enige zin voor sarcasme voegt de partij er twee regels later aan toe dat het opkomt voor “vlot meertalige Vlamingen door excellent taalonderwijs en culturele openheid.” De ‘culturele openheid’ beperkt zich uitdrukkelijk tot de “Vlaamse en Nederlandse context” waarbij uit “de traditie geput” moet worden. Dat kan onder meer door het muzikaal aanbod van “de met Vlaams belastinggeld gefinancierde radiozenders” vast te leggen op “minstens 30% Nederlandstalige producties.” De zwanenzang van het Vlaams Belang mag/moet uiteraard op alle zenders aan bod komen.

DE BOCHT ROND MOBILITEIT

Waar is de tijd dat Dewinter nog verklaarde dat het openbaar vervoer een linkse hobby is waar zo snel mogelijk komaf mee moet gemaakt worden? Vandaag klinkt het anders bij het VB. De partij meent zelfs dat het openbaar vervoer voor bezoekers en pendelaars in de stad “de primaire vervoersmodus moeten worden.” Middelen daarvoor denkt het VB echter niet te moeten voorzien, dat blijkt althans niet uit het kiesprogramma.

Waar het VB enerzijds pleit voor een wegenvignet voor buitenlandse auto's en vrachtwagens op onze wegen, stelt de partij anderzijds dat de tolheffing op het Antwerpse BAM-tracé “de concurrentiepositie van de Antwerpse haven aanzienlijk verzwakt.”

Het kiesprogramma heeft ook nog een boodschap voor de eigen parlementsleden, waar een opvallend aantal gevallen van snelheidsovertredingen en drinken en rijden werden genoteerd. Het VB wil hen een beetje straffen door de “algemene pakkans voor snelheidsovertreders te verhogen, zonder te vervallen in een heksenjacht of over te gaan tot zogenaamde superboetes.” Tanguy

Veys, Wim Wienen en Johan Deckmyn zijn gewaarschuwd! Die drie parlementsleden verloren allen hun onschendbaarheid na zware overtredingen of een positieve alcoholtest.

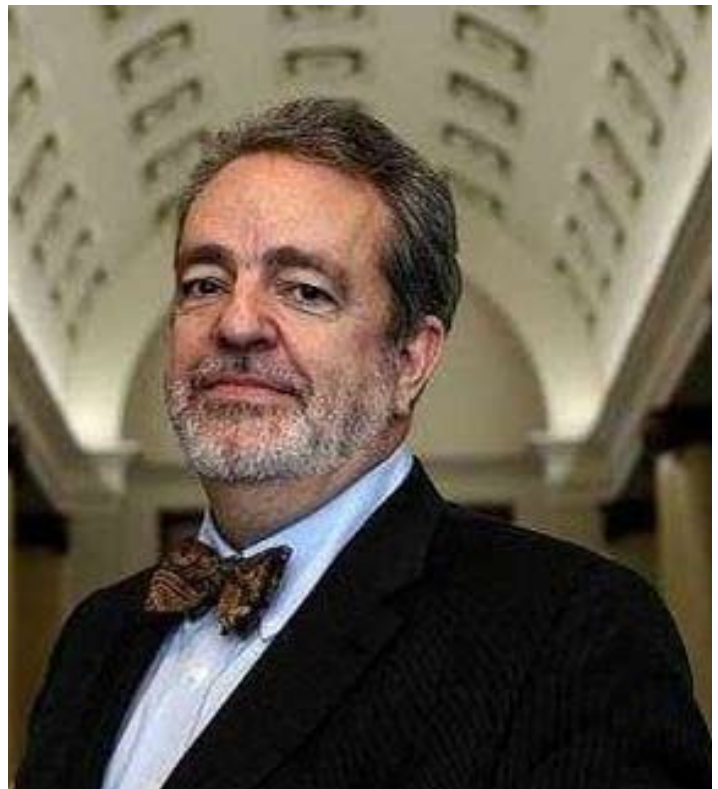
DE LEEUW KLAUWT NIET MEER

Het kiesprogramma van het VB blijft uit hetzelfde vaatje tappen. De gebruikelijke straffe uitspraken en platte campagnegadgets blijven aanwezig, maar de partij komt hierbij steeds krampachtiger over. Om belangstelling te creëren, moeten ze tegenwoordig zelfs stelselmatig naar buitenlanders grijpen. Van Geert Wilders tot Marine Le Pen. Waar is de tijd dat het Vlaams Blok eiste dat je buiten de grenzen van je eigen land niet aan politiek mocht doen?

Bovendien werd het kiesprogramma overgoten met een saus vol vage nietszeggheden waarbij deuren die al decennialang open staan nog eens ingetrapt worden. Dergelijke vaagheden zijn schering en inslag bij de gevestigde partijen, het lijkt erop dat het Vlaams Belang zich daaraan aanpast. Deze pogingen ten spijt, zal het lot van het VB bij deze verkiezingen bestaan uit “aanpassen én oprasseren.”

Dit gezegd zijnde mogen we er niet van uitgaan dat het Vlaams Belang tot het verleden behoort. Een terugkeer is niet uitgesloten. De electorale basis van N-VA is verre van stabiel, snelle verschuivingen zijn ook in de toekomst onvermijdelijk. Of het VB daarvan zal kunnen profiteren, is een open vraag. Marine Le Pen is het in Frankrijk gelukt, maar dat model zomaar kopiëren door de dochters van Dewinter te lanceren is geen garantie op succes.

De beste manier om extreemrechts blijvend af te blokken, is door te bouwen aan een alternatief vanuit de arbeidersbeweging. Dat betekent een linkse oppositie die een krachtsverhouding uitbouwt waarmee fundamentele verandering bekomen wordt met echt antwoorden op de tekorten en sociale problemen.

Internationale conferentie van antifascisten

Midden april kwamen vierduizend antifascisten uit heel Europa bijeen in Athene. Het doel was om ervaringen van de strijd tegen extreemrechts, neo-fascisten en de kapitalistische crisis uit te wisselen. De meeste aanwezigen betuigden hun algemene steun en namen deel aan de concerten, theaterstukken en filmvoorstellingen. Een duizendtal aanwezigen nam actief deel aan de werkgroepen, commissies en plenaire meetings.

Activisten uit 20 verschillende landen en vertegenwoordigers van 32 verschillende organisaties naast 30 lokale groepen uit Athene en Piraeus waren op de bijeenkomst aanwezig, waaronder ook een vertegenwoordiger van Blokbuster uit ons land. Ze kwamen samen om hun solidariteit en steun aan de strijd tegen racisme, fascisme en het besparingsbeleid in Griekenland te betuigen, waarbij nadruk werd gelegd op de strijd tegen Gouden Dageraad. Maar de aanwezigen benadrukten ook de nood aan Europese coördinatie van de strijd tegen racisme en extreemrechts in het volledige continent.

Het idee om deze strijd te verbinden met de strijd tegen het kapitalistische systeem was heel het weekend sterk aanwezig. Er waren belangrijke verslagen van activisten uit landen als Frankrijk, Hongarije en Oekraïne waar de strijd tegen extreemrechts zich sterk stelt.

Veel discussies toonden de ernst van de activisten en een doorgaans hoog politiek niveau. Militanten van Xekinima uit Griekenland waren de eersten om het idee van dit initiatief te vestigen, ze deden dat een jaar geleden op een antiracistisch festival in Athene. Onze internationale organisatie hielp om het idee van een internationale coördinatie te verspreiden. Er waren militanten uit verschillende landen, waaronder het Ierse parlementslid Joe Higgins die op de centrale meeting op zaterdagavond een groot applaus kreeg.

Er werd voorgesteld om in heel Europa gecoördineerde acties van antifascisten op te zetten in een 'Europese dag van actie en

solidariteit' rond zaterdag 8 en zondag 9 november. Er werd ook gesuggereerd om herdenkingen te houden voor de activisten die het voorbije jaar door neonazi's werden vermoord: Clément Méric in Frankrijk (5 juni) en Pavlos Fyssas uit Griekenland (18 september). Tenslotte was er ook het voorstel voor een internationale (Europese) website.

De discussies maakten duidelijk dat de antifascistische beweging in Griekenland een belangrijke rol speelt. Zonder die antifascistische strijd zouden de fascistten wellicht in staat geweest zijn om de straten te domineren. De arbeidersstrijd tegen het besparingsbeleid zit wat in een dipje waardoor de antifascistische beweging een centrale strijdbeweging is geworden die bovendien een snelle verspreiding door het land kent. Er zijn wel nog andere bewegingen bezig, zoals de bezetting bij Vio.Me waar vaak naar werd verwezen in de discussies. De arbeiders van Vio.Me beslisten twee jaar geleden om de bedrijfssluiting niet te aanvaarden en de productie zelf over te nemen waarbij deze op ecologische wijze werd gereorganiseerd. De arbeiders van Vio.Me hadden een stand op de antiracistische bijeenkomst waarbij ze hun producten verkochten, milieuvriendelijk geproduceerde schoonmaakproducten voor particulieren.

ANTIFASCISTISCHE COMITÉS

Nikos Kanellis, een lid van Xekinima en leidinggevende figuur in de antifascistische beweging in de stad Volos en de region Magnesia, legde uit hoe de antifascistische comités werden opgebouwd. Het begon met het opzetten van een netwerk van partijen, groepen en individuen die iets wilden doen tegen extreemrechts. Er werd bewust geprobeerd om de vaak voorkomende fout van de Griekse linkerkant – iets 'spontaan' op gang trekken en er vervolgens niets meer mee doen – te vermijden. Er werd een consistente interventie

Lees verder op de volgende pagina

uitgebouwd met regelmatige activiteiten in de wijken.

Er werden festivals en betogingen georganiseerd, maar ook concrete solidariteit voor de armsten waarbij voedsel werd opgehaald en verdeeld onder de gezinnen in de grootste nood. Op die manier werd verhinderd dat deze mensen naar Gouden Dageraad trekken. Bovendien was het een middel om deze laag van de bevolking bij de strijd te betrekken. Er wordt ook nadruk gelegd op het organiseren van studenten en scholieren. Het antifascistische comité van Volos organiseert blokkades om extreemrechts van de straten te houden. Het is een van de meest succesvolle voorbeelden in het land en bijgevolg ook redelijk bekend. Ze slaagden erin om Gouden Dageraad uit de stad te verjagen toen die partij probeerde om er een partijkantoor te openen.

De conferentie werd enkel 's nachts bewaakt door een orde-dienst. Gouden Dageraad beschikt immers niet over het zelfvertrouwen om grote bijeenkomsten van de linkerzijde aan te vallen. Ze blijven zich richten tegen individuen, vooral tegen migranten. Net voor de conferentie was er nog een aanval in de buurt waar Pavlos Fyssas woonde. Extreemrechtse militanten haalden alle herdenkingstekens voor Fyssas weg.

EXTREEMRECHTS BESTRIJDEN

De Griekse regering ging in de herfst over tot een offensief tegen Gouden Dageraad. Dat was na de moord op Pavlos Fyssas. Er zijn onder de Griekse activisten echter geen illusies dat de regering van Samaras, die overigens een sterke extreemrechtse vleugel kent, de strijd tegen de fascistische ernstig zal nemen.

Er moet ter linkerzijde samengewerkt worden. Het feit dat links weigert om gezamenlijk strijd te voeren, zelfs niet tegen het gevaar van fascisme, biedt de rechterzijde een enorm voordeel.

Sprekers uit Frankrijk, waaronder Alain Krivine van de NPA, hadden het over verontrustende ontwikkelingen in dat land met honderdduizenden aanwezigen op homofobe betogingen en tegen vrouwenrechten, met geweld tegen LGBT-mensen en tegen vrouwen, moslimvrouwen in het bijzonder. Het gebrek aan een strijdbare linkse oppositie tegen het besparingsbeleid versterkt dit.

Op de conferentie werd uitgelegd hoe Rättvisepartiet Socialisterna in Zweden voorbereid was om extreemrechts te bestrijden. Toen er in 2013 een fascistische aanval kwam in Kartrorp, Stockholm, werd meteen gereageerd. Het antwoord bestond uit de grootste antiracistische betoging ooit in Zweden met 20.000 aanwezigen in Stockholm en nog eens 20.000 andere betogers in 30 andere steden. In Malmö waren er begin maart 10.000 betogers tegen een moordpoging door fascistische. Er zijn nu doorheen het land tal van antiracistische activiteiten. Een aanwezige uit Denemarken vertelde dat 300 Deense antiracistische naar Malmö trokken om aan het protest deel te nemen.

Een spreker van Sozialistische Alternative (Duitsland) herinnerde de conferentie aan de ervaring van de strijd tegen het nazisme in het interbellum. Honderdduizenden sociaaldemocratische en communistische arbeiders waren bereid om de strijd aan te gaan, maar hun leiders weigerden een gezamenlijke strijd te organiseren. Tijdens de conferentie werd via skype een verbinding gelegd met een gelijktijdige conferentie in Berlijn met een honderdtal aanwezigen. Een vertegenwoordiger van de antifascistische 'tegentop' verklaarde steun te geven aan het idee van een gemeenschappelijke

lijke actiedag.

Er waren verschillende organisaties uit Turkije, Cyprus, Portugal, Italië en Oost-Europese landen vertegenwoordigd. In Bulgarije wordt nationalisme breed aanvaard, fascistische kunnen er op straat patrouilleren, controleren identiteitskaarten en domineren voetbalwedstrijden. In Hongarije ging de neofascistische Jobbik in de laatste verkiezingen van 17 naar 23% met een brede steun onder middenklassejongeren en op het platteland. Oekraïense vertegenwoordigers van de organisatie Borotba hielden een specifieke werkgroep over de situatie in dat land (we hopen daar later op terug te komen).

Er waren tien verschillende werkgroepen op de conferentie. Van de strijd tegen Fort Europa en de nood om de verschrikkelijke vluchtelingenkampen te sluiten tot het verzet tegen racisme in het voetbal en de omgang met de media. Er was een werkgroep over seksisme, homofobie en transfobie die druk werd bijgewoond met heel wat discussie over persoonlijke ervaringen. Deze elementen werden veralgemeend in een plenaire sessie.

Lenny Shail van 'Youth Fight for Jobs' in Coventry en lid van de Socialist Party in Engeland en Wales benadrukte het belang om de strijd ook op politiek vlak te voeren. In Coventry is er een traditie van een socialistisch parlementslid en nadien socialistische gemeenteraadsleden die een politiek alternatief naar voor schoven. Dat maakte het voor fascistische en racistische groepen zoals de BNP, NF en EDL totnu toe onmogelijk om zich in deze regio uit te bouwen.

CONCLUSIE

Leden van Xekinima die mee de conferentie organiseerden waren tevreden met de resultaten. Door de verkoop van goedkoop maar degelijk voedsel en drank werden de kosten gedekt. De Griekse antifascistische activisten hebben een sterke beweging uitgebouwd. Ze waren in staat om direct na de moord op Pavlos Fyssas betogingen in 20 steden en 16 verschillende delen van Athene te organiseren. Ze strijden niet alleen tegen Gouden Dageraad maar ook tegen de verschrikkelijke sociale en economische crisis die nog erger wordt door de dictaten van de trojka.

Dit was een bijzonder nuttige internationale bijeenkomst. We moeten racisme en fascisme steeds met internationalisme beantwoorden. Antiracisten en socialisten in Europa zullen voorstellen van de organisatoren bespreken om in het kader van hun geplande activiteiten samen te werken.

Verslag door Sebastian Forster (Duitsland) en Elin Gauffin (Zweden)

Blokbuster wil zich ten volle achter het idee van een Europese actiedag in november scharen. Er is nog niets concreet uitgewerkt, maar je kan wel al aangeven als je eraan wil meewerken! In afwachting hiervan blijven we de Griekse antifascistische comités financieel ondersteunen met een nieuwe gift van 500 euro. Draag daaraan bij, stort jouw bijdrage op 001-2282409-75 van Blokbuster met vermelding 'Griekenland'

FPÖ zet Mölzer aan de kant

Andreas Mölzer is na decennia aan de kant geschoven bij het extreemrechtse FPÖ, de Oostenrijkse Vrijheidspartij. Mölzer zat tien jaar in het Europees Parlement maar komt niet terug. De partijleiding dwong hem tot ontslag na enkele opvallende uitspraken. Al die tijd stond Mölzer bekend als een figuur van de harde lijn.

Destijds was Andreas Mölzer onder meer verantwoordelijk voor een openlijk neonazitijdschrift, Aula. Daarin werd meermaals lovend geschreven over het nazisme. De vroegere FPÖ-leider Haider haalde Mölzer in 1983 in de partij binnen om de extreme rechterzijde in de partij te versterken. Dat lukte en de FPÖ werd in 1986 uit de liberale internationale gezet.

De ideeën van Mölzer werden binnen de nieuwe radicalere FPÖ zonder problemen aanvaard. In 1999 nog verscheen in het tijdschrift 'Zur Zeit' waar Mölzer hoofdredacteur van was een artikel waarin Hitler een "grote sociale revolutionair" werd genoemd en Rudolf Hess een "idealist". De auteur van het artikel werd veroordeeld, hoofdredacteur Mölzer niet.

De afgelopen tien jaar zat Mölzer in het Europees Parlement van waaruit hij pogingen ondernam om extreemrechts op Europees vlak te verenigen. Hij werkte onder meer goed samen met iemand als Frank Vanhecke, de voormalige VB-voorzitter die niet langer verkiesbaar is en zijn hoop ondertussen op de N-VA heeft gevestigd. Nadien waren er goede contacten met Philip Claeys, de overgebleven Europarlementariër van het Vlaams Belang.

In zijn kritiek op de EU ging Mölzer bijzonder ver. Hij stelde dat de EU een "negerconglomeraat" zou zijn waarin de Duitse of Oostenrijkse werkethiek ver te zoeken is. Ook inzake racisme liet Mölzer zich nooit onbetuigd. In een artikel stelde hij dat teveel Oostenrijkers er uitzien als de bekende voetballer David Alaba, iemand met een zwarte huidskleur. "Je moet naar een verzorgingshuis gaan om nog 'echte Oostenrijkers' tegen te komen", schreef Mölzer die zo te horen zelf rijp is voor een verzorgingsinstelling.

Helemaal rechts: Philip Claeys (VB).
Helemaal links: Andreas Mölzer (FPÖ)

Het FPÖ staat op 27% in de peilingen. De partij probeert haar imago 'proper' te houden. Met de ideeën van Mölzer waren er de afgelopen 31 jaar geen problemen voor deze partij. Nu er iets teveel mediabelangstelling voor was, wordt hij evenwel bedankt voor bewezen diensten. Tegelijk blijven tal van andere extreemrechtse figuren van de harde lijn belangrijke posities in het FPÖ innemen. De beslissing van de partijleiding rond HC Strache omtrent Mölzer is er geen uit inhoudelijke overtuiging maar uit PR-overwegingen.

Dewinter dient klacht in tegen graffiti op trein...

Nation valt antifascisten aan in Brussel

Op 3 april hield het Vlaams Belang een verkiezingsmeeting in het centrum van Brussel. De meeting werd ondersteund door het Franse Front National dat electoraal net had gescoord bij de lokale verkiezingen. Nadat het Vlaams Belang eerder op de Nederlander Wilders beroep moest doen om in de belangstelling te komen, werd ook in dit geval op een buitenlander beroep gedaan om aandacht te krijgen. Le Pen kwam echter niet, nadat het VB het in Antwerpen met 'minder Wilders' deed, volgde nu een rondje 'minder Le Pen' in Brussel.

In Brussel werd snel een mobilisatie van antifascisten opgezet. Zowat 150 mensen verzamelden na een oproep die door verschillende groepen werd ondersteund. Extreemrechts viel het protest aan. De neofascistische militanten droegen T-shirts van het Frans-talige Nation. Het Vlaams Belang trok zich terug op de tweede verdieping van een café.

Hieronder de verklaring van de antifascistische betogers na de actie.

“De antifascistische militanten protesteerden tegen het feit dat extreemrechts de crisis en de wanhoop van het besparingsbeleid van de regering kan uitspelen om zich te versterken. Extreemrechts doet zich voor als een alternatief, maar het beperkt zich in werkelijkheid tot verdeeldheid door racisme en haat te verspreiden. Extreemrechts voert haar aanwezigheid in onze steden op. Eerder werd nog in Brussel betoogd tegen het recht op abortus.

“Voor de antifascistische betogers is het belangrijk om in de straten aanwezig te zijn om in te gaan tegen de onaanvaardbare en gevaarlijke standpunten van extreemrechts. De betoging verdeedigde een boodschap van solidariteit en eenheid.

“De betogers kwamen bijeen voor de locatie van de meeting. Daar daagde een handvol militanten van een extreemrechtse groupuscule op. Na enkele provocaties gingen ze over tot een gewelddadige fysieke aanval op betogers die geen andere keuze hadden dan zich te verdedigen. De politie was van bij het begin aanwezig en gebruikte de confrontatie als excuus om de antifascistische betogers aan te vallen. Hierdoor konden de leden van het Vlaams Belang door om naar hun meeting te trekken.

“Het is onaanvaardbaar dat antifascistische acties door de ordediensten vervolgd worden. Ondanks de verklaring van Yvan Mayeur dat hij de meeting zou verbieden, aarzelde hij niet om bevel te geven om de antifascisten aan te vallen. De politie begeleidde nadien de fascistische groupuscule naar het station. De interventie van de politie en de aanvallen door de fascistische leden geleid tot enkele gewonden.

“Extreemrechts toonde zijn ware gezicht: gewelddadig en gevaarlijk. De betogers kwamen na de actie bijeen en klaagden de arrestatie van een 62-jarige betoger aan. Het ging om de voorzitter van een cultureel centrum. De betogers riepen op tot solidariteit met deze militant die ten onrechte gecriminaliseerd wordt.

“De betogers lieten zich niet intimideren door de fascistische dwongen het Vlaams Belang om de meeting te verplaatsen. De mobilisatie toonde aan dat extreemrechts geen formaties zijn zoals de anderen en dat ze niet welkom zijn.

“De bijeenkomst na de betoging besloot dat deze mobilisatie een eerste stap was in de opbouw van een verenigde strijd tegen de opkomst van het fascisme. Er werd opgeroepen om deel te nemen aan de antiracistische en antifascistische betoging van 1 mei tegen de poging van extreemrechts om zich de dag van de werkenden toe te eigenen.”

**Meer foto's op
collectif-krasnyi.be**

Interview met activisten uit Oekraïne

Van 11 tot en met 13 april nam een vertegenwoordiger van Blokbuster deel aan een internationale antifascistische conferentie in Athene. Deze conferentie bracht leden van meer dan 30 Europese organisaties samen. Onder hen bevonden zich Andriy Manchuk en Dimitriy Kolesnik uit Oekraïne. Andriy is lid van Borotba, een groep die zichzelf omschrijft als een vereniging van linkse krachten in Oekraïne en Dimitriy is een journalist en activist voor de linkse nieuwssite Liva.com.ua.

We spraken met hen over de situatie in Oekraïne. We verschillen op een aantal punten van mening met de visie en de activiteiten van Borotba en Live.com.ua. Maar we denken dat het interview een waardevolle bijdrage levert aan de discussie over de gebeurtenissen in Oekraïne en de uitdagingen waarmee links en de arbeidersbeweging in dat land geconfronteerd worden.

Eerst het begin. Hoe is de Maidan-beweging begonnen?

Dimitriy: Maidan ontstond eind november toen de Oekraïense regering het akkoord met de Europese Unie tijdelijk opzegde. Dit betrof een vrijhandelsakkoord dat breed bekritiseerd werd omdat het hoogstwaarschijnlijk de doodsteek zou betekenen voor de Oekraïense grote industrie. In het akkoord waren eveneens leningen van het IMF inbegrepen, die het soort maatregelen eiste waardoor de prijzen voor gas, elektriciteit, openbare nutsdiensten etc. zouden stijgen. De voormalige regering van Janoekovitsj dacht begrijpelijkerwijs dat het invoeren van die maatregelen zou leiden tot sociale onrust. Maar de dag nadat bekend raakte dat het vrijhandelsakkoord niet ondertekend zou worden, begonnen studenten, gewone mensen en niet-gouvernementele organisaties een vreedzaam protest op het Maidanplein. Er waren eveneens een aantal extreemrechtse groeperingen aanwezig evenals vertegenwoordigers van parlementaire partijen zoals Het Vaderland en Svodoba.

Andriy: Het protest werd georganiseerd en gecoördineerd door parlementaire oppositiepartijen die rechts, extreemrechts of neoliberal zijn. Terwijl de Maidanbeweging een oprechte uitdrukking vormde van gewone mensen die de massale armoede en besparingen beu zijn, werd de beweging volledig gerecupereerd door de rechterzijde doordat er een gebrek was aan linkse krachten op het terrein. Daarom hebben we enorme illusies gezien bij gewone mensen in de mogelijkheden van de Europese Unie en de Westerse krachten om hun levensstandaard te verbeteren.

Dimtri: Op 1 december werd het protestkamp brutaal aangevallen door de politie. Deze actie valt moeilijk te begrijpen vermits het kamp geen echte bedreiging voor de regering vormde. De man die het bevel had gegeven om het protest op te laten breken, Liovosjkin, de oligarch die aan het hoofd stond van de presidentiele administratie, nam op 2 december ontslag en liep over naar

de oppositie. Hij beschuldigde de autoriteiten van onnodig geweld, alhoewel hij zelf enkele dagen eerder de aanval had bevolen.

Andriy: Je moet weten dat de voormalige regering van Janoekovitsj steunde op een clan van oligarchen. Maar deze oligarchen zagen dat de president en zijn familie heel veel macht centraal in zijn handen begon te verzamelen. Daarom liepen zij over naar de oppositie. Dit werd heel duidelijk toen de protesten plotseling sterk op de voorgrond kwamen van de Oekraïense massamedia die in handen is van deze oligarchen. Ze begonnen opeens de president af te schilderen als een brutale dictator.

De afgelopen jaren hebben we diverse massabewegingen gezien overal in Europa. Veel van deze protesten hadden een duidelijk antikapitalistisch karakter. Verschilde de beweging in Oekraïne hier in enig opzicht mee?

Andriy: De krachten die Maidan geleid hebben waren zeer duidelijk pro-kapitalistisch en voor een bezuinigingsbeleid. Ik geloof dat er een verschil bestaat betreffende de situatie in West- en Oost-Europa. In Oost-Europa heeft men de afgelopen decennia een zeer sterk rechts en conservatief sentiment gecreëerd bij de bevolking. In landen als Polen, Hongarije, Bulgarije en Roemenië zien we een opkomst van extreme nationalistische en anticommunistische groepen. Dit begon 20 jaar geleden in de jaren '90 met de val van de Sovjet-Unie. Haar ineenstorting stimuleerde de opkomst van rechtse en reactionaire bewegingen over heel Oost-Europa. Deze hebben een impact op het bewustzijn van de arbeidersklasse omdat er een extreemrechtse en neoliberale consensus bestaat op het politieke vlak. Neoliberale groepen en oligarchen hebben extreemrechtse groepen gebruikt als een instrument om hun beleid door te

Lees verder op de volgende pagina

drukken.

Dimitriy: Omwille van de situatie zagen we dat de basissteun voor Euromaidan kwam vanuit de middenklasse: vanuit studenten uit elite-universiteiten en vanwege kleine ondernemers. De arbeiders hebben er grotendeels geen rol in gespeeld. Er werd zelfs tot drie keer toe een oproep gelanceerd voor een algemene staking van een uur en iedere keer werd deze oproep niet opgevolgd. Dit kwam simpelweg om de arbeiders de beweging niet steunden. Ex-president Janoekovitsj haalde het grootste deel van zijn electorale steun uit de industriële regio's in het zuiden en het oosten terwijl het westen en het centrum een voornamelijk agrarisch karakter kent aangevuld met kmo's. Oekraïne is dus niet enkel verdeeld op basis van sociale klassen, ze proberen het ook te verdelen op een geografische basis.

Andriy: We steunden noch het regime, noch het protest. We konden geen steun verleden aan het oligarchische corrupte regime van Janoekovitsj maar we konden evenmin steun leveren aan het andere kapitalistische gecorrumpeerde kamp waar er een grote invloed van rechtse groepen was die voor een vrijhandelsakkoord en verdere besparingen stonden. In het algemeen gesproken zouden beide kampen leiden tot de intensivering van verdere antisociale maatregelen in Oekraïne.

Kan je ons wat meer vertellen over de nieuwe regering die de macht heeft overgenomen?

Dimitriy: Zelfs wij konden niet verwachten dat het resultaat op zo iets rampzaligs zou uitdraaien. We hebben in Oekraïne nu een regering waarin de extreemrechtse Svobodapartij meerdere sleutelposities in de regering bezet. Vicepremier Alexander Sych is een conservatieve en antifeministische politicus. Hij zei bijvoorbeeld dat er niet zo iets kan bestaan als verkrachtingen omdat vrouwen dit meestal uitlokken door de manier waarop ze zich kleden en gedragen. Het eerste wat de nieuwe algemene openbare aanklager Makhnitski, een ander lid van Svoboda, deed, was om alle gevangenen die veroordeeld waren voor racistisch geweld of racistische moorden vrij te laten. Svoboda is eveneens verantwoordelijk voor het ministerie van landbouw wat een belangrijke functie is gezien de grote rol van de landbouw in de economie. Verder zijn eveneens de ministers van ecologie en van defensie leden van Svoboda.

Wat is de geschiedenis van Svoboda en wat is hun relatie met de militie Rechtse Sector?

Dimitriy: De Rechtse Sector is een coalitie van een aantal extreemrechtse groepen, waaronder Oekraïense zelfverdedigingsmilitie 'Witte Hamer' (die recent wel uit de groep gezet werd), Sociaal-Nationale Vergadering en anderen. Sommige van de groepen binnen de Rechtse Sector bestaan al 20 jaar of langer. Onder hun leden tellen ze extremistische militanten die gevochten hebben in de oorlogen in de Kaukasus, in Ossetië, Tsjetsjenië en Transnistrië. Veel van de leiders van de Rechtse Sector hebben militaire ervaring in diverse groepen. Nu geven ze zelfs toe dat ze zeer nauwe banden hadden met de Oekraïense veiligheidsdiensten.

Toen Maidan begon smolten al deze extreemrechtse groepen samen en verenigden ze zich in één enkele coalitie. Ze bezaten militaire wapens en munitie. Ze organiseerden zich in paramilitaire eenheden en hadden zich reeds ettelijke maanden voor het begin

van Maidan voorbereid. Nu zijn ze samen met Svoboda aan de politiek toegevoegd en patrouilleren ze samen met politieagenten op de straten en bemannen ze samen diverse controlepunten.

Het Oekraïense leger is niet erg loyaal ten opzichte van de nieuwe regering. De legerleiding werd vervangen, maar de soldaten en lagere officieren hebben nog steeds hun eigen mening. Zij willen geen oorlog met de pro-Russische bevolking van Zuid- en Oost-Oekraïne. Ze zijn niet trouw aan de nieuwe regering. Om de controle over het leger te vergroten, werden leden van de Rechtse Sector aan diverse eenheden toegevoegd als ideologische commissarissen.

Kun je het verband tussen de val van de Sovjet-Unie en de groei van extreemrechts verder uitleggen?

Dimitriy: Er speelden verschillende factoren een rol in de groei van extreemrechts. Ten eerste was er de daling van de levensstandaard. Mensen waren sterk verarmd. Veel mensen, zelfs hogeschoolden, verloren hun baan. Academici moesten sokken verkopen op de markt. De autoriteiten probeerden de Sovjettradities uit het onderwijs te bannen en gebruikten daarvoor een extreemrechtse ideologie. Kinderen werden op school diverse racistische theorieën aangeleerd. Zij waren de eerste, echte Oekraïners, de eerste natie onder God, het belangrijkste volk op aarde enzovoort.

Andriy: Over een periode van 20 jaar werd alles ter linkerzijde gestigmatiseerd en gedemoniseerd. Niet enkel oude Sovjetheimwee maar alles wat te maken had met de arbeidersbeweging of met links in het algemeen.

Dimitriy: Het beeld van de gewone arbeiders werd gedemoniseerd. De arbeider werd voorgesteld als een soort brutale bastaard, onopgeleid etc. Er was een enorme hoeveelheid aan anti-arbeiders propaganda.

Andriy: Erg belangrijk voor de opkomst van deze extreme groepen was eveneens de toenemende steun die ze kregen vanwege Europese krachten. Die sloten hun ogen voor hun extreemrechtse misdaden. Toen in december een groep van Svoboda-militanten een monument in Kiev omvertrok, kregen ze hiervoor steun van Westerse politici zoals Carl Bildt. Het ging om een monument dat een prijs had gewonnen tijdens een internationale tentoonstelling in Parijs in 1934.

Carl Bildt, de Zweedse minister voor Buitenlandse Zaken, verklaarde dat Svoboda een partij is met westerse invloeden en dat ze volledig in orde zijn. Later trok de Zweedse fascistische groep Svenskarnas parti (SVP of 'Partij van de Zweden') naar een conferentie met Svoboda en toen ze terugkwamen begingen ze een moordpoging terwijl ze Svoboda-hoeden droegen. Op de website van C14, een paramilitaire groep van Svoboda, wordt in een video verklaard dat ze tijdens Maidan samenwerkten met Zweedse nazi's.

Wat is de positie van andere linkse krachten in Oekraïne ten opzichte van het huidige conflict?

Andriy: De Communistische partij van Oekraïne (CPU) is in werkelijkheid geen linkse of communistische partij maar een soort

Lees verder op de volgende pagina

Een vakbondsgebouw in Odessa in brand gestoken.

reactionaire en conservatieve partij die pro-Russische standpunten inneemt. Ze hebben de afgelopen twee decennia de Oekraïense arbeidersklasse steeds verraden en hebben daarom een hoop steun verloren. Anderzijds kunnen we evenmin rustig toekijken wanneer hun kantoren worden platgebrand of wanneer mensen met rode vlaggen en linkse symbolen worden aangevallen. Ook de kantoren van Borotba [de linkse groep waar Andriy lid van is] worden geplunderd en krijgen aanvallen vanuit extreemrechts te verduren. [Drie dagen na dit interview viel de politie het kantoor van Borotba in Karkov aan. Politieagenten probeerden molotovcocktails te plaatsen in hun kantoor om op die manier 'bewijzen' van 'terrorisme' te kunnen leveren. Deze poging werd verhinderd door militanten van Borotba.]

Onze organisatie heeft nooit het Russische regime gesteund. Gedurende vele jaren werkten we samen met de Russische oppositie en met linkse groepen. We steunden hun acties tegen Poetin. Veel van onze Russische kameraden zitten in de gevangenis en moesten Rusland ontvluchten naar landen zoals Zweden. Als journalist bracht ik verslag uit van de oorlogen in Tsjetsjenië en de Kaukasus. In al mijn artikelen was ik zeer kritisch tegenover de Russische positie. Onze website publiceerde verschillende artikels tegen Poetin en het Russische regime. Tegelijkertijd waren we ook tegen het Oekraïense regime gekant.

Recent hebben we in heel het land protesten zien ontwikkelen die helemaal niet pro-Poetin zijn. De massamedia probeert het voor te stellen alsof al deze protesten alleen maar pro-Poetin zijn, maar dat is helemaal het geval niet. Natuurlijk zijn er pro-Russische betogers, maar in het algemeen wordt de beweging vooral gevoerd omdat mensen het nieuwe regime niet erkennen.

We bevinden ons in een erg moeilijke positie omdat we vastzit-

ten tussen hamer en aambeeld. De nationalistien bekritisieren ons omdat we pro-Russisch zouden zijn terwijl pro-Russische mensen er ons van beschuldigen het Oekraïense extreemrechtse regime te steunen. Deze verdeling is haast onvermijdbaar vermits de heersende klasse hun politiek de afgelopen twee decennia probeerde te baseren op de verdeling van de Oekraïense bevolking.

Welke positie zou links moeten innemen in Oekraïne?

Andriy: We proberen een derde positie naar voor te schuiven. Een positie gebaseerd op de economische belangen van de werkende klasse, niet op basis van Russisch of Oekraïens nationalisme. We zijn momenteel actiever in het oosten vermits links daar nog steeds openlijk kan agiteren terwijl in het westen en in Kiev links openlijk wordt aangevallen wanneer ze naar buiten komt.

Sommige linkse liberale groepen zoals Pro-Democratie komen nog steeds in de beweging tussen met het akkoord dat ze geen rode vlaggen of symbolen gebruiken. Door hun interventie te beperken tot het anoniem werken in keukens en hospitalen helpen ze de extreme rechterzijde. Ze kunnen zichzelf niet onthullen als zijnde links en daarom komen ze enkel tussen als individuen, niet als onderdeel van een georganiseerde linkse groep. Desondanks werden zelfs deze links-liberale, non-gouvernementele organisaties die Maidan steunden aangevallen vermits ze dikwijls herkend werden door nazi's.

Wat zijn jouw verwachtingen voor de nabije toekomst?

Lees verder op de volgende pagina

Andriy: Totdat er sterke linkse krachten in Oekraïne bestaan zal de rechterzijde elke vorm van sociaal protest in hun belang gebruiken. We verwachten een nieuwe economische ineenstorting door de neoliberale beleidsmaatregelen. De munteenheid werd al twee keer gedevalueerd. Er vonden prijsstijgingen plaats voor gas, water, elektriciteit,... Daarom verwachten we dat er binnenkort nieuwe sociale uitbarstingen zullen plaatsvinden. Zowel in Oost- als West-Oekraïne zullen we nieuwe massale sociale protesten zien. Eenmaal de extreemrechtse groepen gediscredeerd raken, zal er een basis ontstaan voor links.

In de afgelopen jaren zagen we een massale opstand van de werkende klasse in verschillende landen, maar er bestond een gebrek aan linkse krachten die bereid en in staat waren om deze bewegingen te leiden. Welke krachten bevinden er zich op het terrein in Oekraïne om nieuwe uitbarstingen te leiden?

Andriy: Ik ben ervan overtuigd dat in de komende situatie links al haar krachten zou moeten verenigen om de extreme rechterzijde te confronteren. Linkse krachten zouden dus moeten samenwerken. De afgelopen drie jaar hebben we daartoe veel pogingen ondernomen en stevige discussies gehad op onze website en onder links in het algemeen. Er zou een sterke linkse partij moeten zijn die durft om de macht te grijpen en om haar verantwoordelijkheid op te nemen binnen de komende bewegingen. De zelforganisatie van de arbeidersklasse is erg belangrijk maar dit zou nutteloos blijken te zijn wanneer er geen kanaal is waarlangs dit kan bewerkstelligd worden.

Welk programma zou een linkse partij in Oekraïne moeten aannemen?

Andriy: We hebben nood aan een duidelijk en begrijpelijk links programma. Een programma dat gewone mensen begrijpen en steunen. Eén van de hoofdslogans die populair is bij gewone mensen is de slogan om de bezittingen van de oligarchen te hernationaliseren. We zouden eisen om de controle te verwerven van de economisch strategische bedrijven in Oekraïne. Ik zou het voorbeeld van de regio rond Donetsk willen aanhalen waar recent een republiek werd uitgeroepen. Ondanks de aanwezigheid van pro-Russische gevoelens draagt een verklaring van onafhankelijkheid het element van collectief bezit en het verbod op de uitbuiting van de arbeid van anderen in zich. Dat is een belangrijk teken. En dit komt niet vanuit linkse krachten maar van gewone activisten.

Eén van de debatten die we tijdens deze antifascistische conferentie besproken was de noodzaak om een strijd tegen fascisme te verbinden aan de strijd voor een socialistische samenleving. Brengt Borotba dezelfde ideeën naar voor of zijn

dit eerder jouw persoonlijke ideeën?

Andriy: We focussen zeker op economische thema's in onze strijd tegen extreemrechts. Dit is de reden waarom we deze thema's hier op deze conferentie kwamen bespreken en om onze krachten internationaal te verenigen. Een belangrijk aspect in de situatie is dat extreemrechts in de samenleving is kunnen groeien omdat ze sociale slogans gebruikten. Ze bezetten het gebied van traditioneel links. Ze beloofden bijvoorbeeld omdat het bezit van de oligarchen opnieuw op te eisen en om delen van de economie te nationaliseren. Mensen zien nu dat die beloftes een leugen waren. Nu dat ze aan de macht zijn, over gewapende krachten beschikken en diverse ministeries controleren, blijken ze geen vinger uit te steken om deze bezittingen te nationaliseren. Integendeel: ze plaatsen oligarchen aan het hoofd van bepaalde regio's.

Hoe sterk staat georganiseerd links in Oekraïne vandaag?

Andriy: In Oekraïne telt Borotba veel leden en het aantal is gestegen tijdens de recente protesten die we georganiseerd hebben. Het aantal is vooral sterk gestegen tijdens de afgelopen dagen. We zijn relatief groot omdat de meeste linkse groepen, vakbonden en dergelijke meestal niet meer dan 10 tot 15 leden tellen. We grapt dat er hier op deze conferentie meer activisten zijn dan in heel Oekraïne samen. Heel links samen (zonder de Communistische Partij) heeft telt ongeveer 600 activisten in diverse feministische, trotskistische en anarchistische groepen. Oekraïne is waarschijnlijk een van de landen waar links momenteel het zwakste staat. Links heropbouwen is één van de voornaamste taken in de komende periode. Borotba is daarom ontstaan als een reflectie van de noodzaak om een nieuwe linkse organisatie op te bouwen in Oekraïne op basis van het feit dat de officiële linkse partijen die in de jaren '90 ontstonden nu in een zware crisis verkeren.

Meer info over de Europese verkiezingen (onder meer over de situatie in Frankrijk, Hongarije en Groot-Brittannië) vind je in de loop van de komende dagen op WWW.BLOKBUSTER.BE